Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и р. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація бôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10

Письма принимають ся лишь франковані.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ бôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на четвертъ року . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на четвертъ року 1 зр 35 к
мѣсячно . 45 к
Поодиноке число 3 кр

Ч. 281. | Нинѣ: Елевтер. ем. | Завтра: Аггея пр. | Рим.: Іоана ев. Младенц. | Второкъ 15 (27) грудня 1892. | Всходъ сонця 7 г. 52 м., заходъ 4 г. 7 м. Баром. 766 терм. — 3 8 — 5·2° | Рокъ II.

## Вôдозва.

Пôднята въ широкôмъ крузѣ горожаньскôмъ, пôдперта горячо и енерґічно найвиднѣйшими представителями всѣхъ верствъ нашои суспôльности, повитана прихильно цѣлымъ краемъ — гадка загальнои Выставы краевои входить въ рѣшучу добу выконаня.

Загальна Выстава краева вôдбуде ся у Львовѣ въ 1894 р.

Наймилостивѣйшій Цѣсарь и Король Францъ Йосифъ I зволивъ взяти Выставу пôдъ найдостойнѣйшій свôй протекторатъ, а той объявъ ласки и прихильности Монарха, якъ есть доброю и щасливою ворожбою, такъ также и повиненъ бути сильною заохотою до сполученои найщирѣйшои и найпильнѣйшои працѣ около намѣреного дѣла.

Вôдзываемо ся въ имени моральныхъ и матеріяльныхъ интересôвъ краю, вôдкликуемо ся до патріотичнои и суспôльнои амбіціѣ всѣхъ его горожанъ безъ рôзницѣ становища и званя.

Рôкъ 1894 буде важною датою у внутрѣшнôй исторіи нашого краю, вôдъ насъ всѣхъ зависить, щобы була датою честь приносячою! Загальна выстава краева мае бути свѣдоцтвомъ нашои працѣ и образомъ нашого доробку, она мае принести и принесе безъ сумнѣву значный зыскъ економічный для краю, а промыслови и рукодѣламъ нашимъ отворить богате жерело матеріяльныхъ користей.

Безъ претенсій и безъ самообманы, противно зъ цѣлою вôдвагою правды, але й въ цѣлою вѣрою въ себе самыхъ, въ честноту нашихъ змагань и въ засобы нашого краю, маемо зложити ся всѣ безъ вымки на образъ того, що значимо, що умѣемо, що маемо.

Загальна выстава краева мае бути свѣдоцтвомъ волѣ и труду суспôльности мае бути и мусить бути дѣломъ цѣлого краю. Коли дасть образъ волѣ, вымѣреной статочно до высокихъ цѣлей поступу, коли дасть образъ труду въ найширшôмъ его намагаваю, буде вже величавымъ видомъ и дôйде до цѣли, бо дасть науку и вызве шанобу. Не такъ богатство осягненыхъ вже результатôвъ, якъ енерґія, змагаюча до осягненя ихъ на каждôмъ поли, мае бути мѣрою величавости Выставы и титуломъ ее хвальбы.

Краяне! Така величавôсть Выставы и така зъ неи користь для краю вôдъ Васъ залежать!

Буде величавою, коли буде всестороннымъ образомъ краю, буде вельми пожиточною, коли буде щирою и повною, буде похвальною, коли буде доказомъ працѣ и амбіціѣ цѣлои суспôльности.

Здѣлаймо всѣ все, щобы Выстава наша мала значѣне добовои меты въ розвитку нашого краю, здѣлаймо все, щобы и свои и чужѣ знайшли въ нѣй мѣру нашого поступу и нашои жизненности, щобы доказувала и своимъ и чужимъ, и прихильнымъ и неприхильнымъ, що поступаемо постôйно напередъ до свѣтла и силы!

Даймо выставѣ стародавный поклик: „Чимъ хата богата, тымъ и рада“ — але нехайже наша хата на правду буде рада тому пописови нашои працѣ и продукціѣ, нехай каждый горожанинъ того краю сердечно радъ буде тымъ задачамъ, котрѣ мае сповнити Выстава, нехай сердечно радъ спѣшить ѣй въ удѣломъ и помочею.

На Выставѣ той пôзнають насъ чужѣ, що богато значитъ; пôзнаемо самѣ себе, що значить далеко бôльше. Не буде намъ встыдъ нашихъ власныхъ недостачь, бо они не завсѣгды противъ насъ а пôдъ не однымъ взглядомъ будуть и за нами свѣдчити — а коли Выстава буде мати лишь той одинъ успѣхъ, що край набуде розумнои свѣдомости себе самого, то пожитокъ зъ неи буде вже и великій и плôдный въ додатвѣ наслѣдки.

Выстава мае обняти цѣлый кругъ нашого суспôльного житя: вôдъ творчости артистичнои ажь до труду рôльника, вôдъ овочѣвъ слѣдячои интеліґенціѣ, ажь до домороблого выробу руки селянина — всѣ такожь робôтнѣ, и всѣ званя въ краю покликанѣ суть до чинноі помочи въ дѣлѣ, котре своею збôрною, а орґанічною цѣлостію нехай дасть доказъ, що творимо орґанізмъ зъ будучностію.

Любовь краю почала то дѣло, честь

4)

## Загадочнôсть людскои натуры.

(Дальше.)

Подôбно якъ въ убійствами зъ охоты збогатити ся чужимъ добромъ, мае ся рѣчь и зъ убійствами зъ мести. И мстивôсть есть выплывомъ кôлькохъ хибъ въ чоловѣцѣ, котрѣ разомъ на ню складають ся, головно же выплывомъ завзятости и запеклости, упору и лютости. Темпераментъ и звычай грають тутъ также велику ролю, длятого то убійства зъ мести проявляють ся найчастѣйше у народôвъ зъ горячимъ, холеричнымъ темпераментомъ, якъ н. пр. у Италіянцѣвъ, Испанцѣвъ и Корсиканôвъ; у народôвъ зъ спокôйнымъ, флеґматичнымъ темпераментомъ, ихъ найменше, але и тутъ бувають они часами, лишь зависять вже бôльше вôдъ темпераменту поодинокихъ людей. Рôзниця мѣжь одными а другими та, що холерикъ не довго носить ся зъ гадкою мести и допускае ся скорше убійства якъ флеґматикъ, котрый есть въ силѣ цѣлыми роками думати о нѣй, и мстить ся неразъ ажь по кôльканацяти рокахъ, але тогды мстить ся люто.

Дуже характеристичне для деякихъ полудневыхъ народôвъ, н. пр. для Корсиканôвъ и Альбанцѣвъ, есть, що у нихъ убійства зъ мести стали ся звычаемъ. Есть то звѣстный загально пôдъ назвою „вендеты“ звычай, котрый наказуе родинѣ мстити ся за родину, громадѣ за громаду. Убійства того рода переходять иногдѣ на чорногорско-альбаньскôй граници въ формальну вôйну, въ котрôй гине неразъ и по кôлькадесять людей. На Корсицѣ и въ декотрыхъ сторонахъ Италіѣ, не удало ся властямъ ще й доси той поганый звычай въ народѣ зовсѣмъ выкорѣнити.

Возьмѣмъ дальше убійства зъ пристрасти и похоти тѣлеснои. Убійствъ зъ сеѣ послѣдной причины властиво нема; они суть лишь наслѣдками еѣ, бо злочинець стаеся убійникомъ зъ обавы, щобы не выкрыли ся слѣды его злочину. Але пристрасть веде просто до убійства. Характеристичне есть, що сихъ убійствъ допускають ся бôльше женщины, натуры вже зъ природы вражливѣйшѣ. И въ сѣмъ выпадку доводять до убійства ще другі хибы людскои натуры, якъ: зависть, мстивôсть, оскорблене чувство чести, заведена надѣя на якійсь матеріяльный зыскъ, нужда и т. д. Не одна женщина, убивши своего любовника, каже вôдтакъ: Вôнъ мене покинувъ, лишивъ въ нуждѣ, наробивши менѣ сорому. Я побачила его зъ другою; мене взяла тогды така зависть и охота мести, що ажь сама не знаю, якъ то стало ся, що я его убила, але менѣ ажь лекше стало, коли побачила, що вôнъ згинувъ. У молодыхъ дѣвчатъ, особливо же у дѣвчатъ зъ низшихъ клясъ, грае въ сѣмъ выпадку зависть мабуть найбôльшу ролю, а средствомъ у нихъ буває отруя. Слова нашои народнои пѣснѣ: „Нехай не буде нѣ тѣй, нѣ менѣ“, характеризують мабуть найлѣпше того рода убійства.

Жѣнка убивае чоловѣка лишь рѣдко изъ зависти. Коли чоловѣкъ ставъ ся невѣрный жѣнцѣ, то она погорджае нимъ, стае ся для него рôвнодушною, покидае его, але не допускае ся убійства, не хоче робити себе и дѣти нещасливыми. Колижь допускае ся убійства, то певно найбôльше въ тыхъ выпадкахъ, коли чоловѣкъ збиткувавъ ся надъ нею, побивавъ еѣ и мучивъ всѣлякими способами. Въ такихъ случаяхъ старае ся жѣнка увôльнити ся вôдъ такого чоловѣка, боронить ся вôдъ него. Бували выпадки, що жѣнка въ бійцѣ зъ чоловѣкомъ выхопила вôдъ него сокиру и убила его, або коли чоловѣкъ прийшовъ пяный до дому и побивъ жѣнку, а вôдтакъ лягъ спати, жѣнка спячому пôдрѣзала горло або убила, зарубавши кôлька разôвъ въ голову. Можна сказати, що въ такôмъ выпадку убійниця дѣлала зъ свѣдомостію злого, але всежь таки треба признати, що та свѣдомôсть була всѣлякими, може ще й недавными муками такъ придушена, що не могла выдобутися въ убійници зъ такою силою, щобы еѣ ажь опамятала.

и пожитокъ краю будуть покликомъ працѣ надъ его щасливымъ довершенемъ.

У Львовѣ, дня 21 грудня 1892.

*Презесъ Выставы:*

**Адамъ Сапѣга.**

*Віцепрезесы:*

**Станіславъ Бадені, Августъ Горайскій, Едмундъ Иохнацкій, Феликсъ Шляхтовскій.**

*Директоръ Выставы:*

**Мархвицкій.**

# Зъ рускихъ товариствъ.

Голова ремѣсничого товариства „Зоря" у Львовѣ, п. В. Нагôрный, спросивъ бувъ минувшого тыждня, за згодою выдѣлу товариства, старшихъ дѣйстныхъ и почетныхъ членôвъ „Зорѣ" на нараду, на котрôй розбирала ся справа будовы власного дому для „Зорѣ". П. Нагôрный, вôдкрываючи нараду, подавъ мотивы, якѝ спонукують товариство оглядатись за власнымъ домомъ и сказавъ мѣжь иншимъ:

Въ першихъ рокахъ истнованя нашого товариства выставлала отся хата, що маемо безплатно вôдъ „Народного Дому", на помѣщене членôвъ, однакъ вôдъ кôлькохъ уже лѣтъ ставъ живчикъ товариства нашого бити що разъ живѣйше, тожь стала хата тая для него вже за скупа, а въ наслѣдокъ того и число членôвъ товариства не може такъ збôльшитись, якъ бы могло, наколибъ мы мали вôдповѣднѣйшій льокаль. Рôвночасно зъ збôльшенемъ руху и житя въ нашôмъ товариствѣ почавъ выдѣлъ его одержувати упôмненя вôдъ совѣта „Народного Дому", а передъ колькома тыжднями одержавъ послѣдне упôмнене въ тымъ, щобы всякѝ забавы, всякѝ пробы театральнѝ, спѣвы и т. п. застановити, бо инакше буде змушеный сей даромъ товариству нашому вôдступленый льокаль вôдобрати. Хотяй въ товариствѣ нашôмъ черезъ девятьлѣтный часъ истнованя его не зайшовъ анѝ оденъ случай неприличного поведеня членôвъ, мимо того не належить намъ осуджувати членôвъ совѣта „Народного Дому" за то, що на неустанно повтаряючѝ ся нашѝ просьбы о вôдступлене нашому товариству вôдповѣднѣйшого примѣщеня не дождались мы користнои вôдповѣди, але дождались послѣдного упôмненя, а для того не повиннѝ мы осуджувати, бо мѣжь членами совѣта „Народного Дому" нема людей, котрѝ бы знали, якимъ житемъ жие ремѣсникъ взагалѣ, а особливо рускій. Наколибъ мѣжь членами совѣта засѣдавъ хочь оденъ ремѣсникъ и розказавъ прочимъ членамъ совѣта, то совѣтъ не выпустивъ бы зъ своеѣ канцеляріѣ заказу того всего, що ремѣсника ублагородняе и що учить его: хто мы и чиѣ мы дѣти. Се послѣдне упôмнене есть мовь бы похоронный дзвôнъ для нашого товариства, есть мовь мечь Дамокля, що надъ нашимъ товариствомъ повисъ. Ще передъ трома мѣсяцями була хата нашого товариства биткомъ наповнена родинами ремѣсничими, прислухуючими ся, якъ дѣти ихъ щебечуть по руски, якъ выспѣвують пѣсню руску приготовляючись до представленя „Капраля Тимка" и пѣсни тіи повтаряли дома. Вôдъ послѣдного упôмненя починае жите въ товариствѣ вянути.

Зъ уваги на тую прикру ситуацію для нашого товариства — казавъ дальше голова товариства — насуваесь и мусить насунутись кождому зъ насъ питане: що робити дальше? Чи зъ заложеными руками ждати кôнця житя нашого товариства, чи взятись до роботы, абы разъ на все запевнити истнованє того осередка товарискою житя нашои ремѣсничои и мѣщаньскои клясы? На мôй поглядъ було бы для ремѣсника и мѣщанина нашого ганьбою, наколибъ затвердшѝ въ праци руки заложивъ! Я маю повну надѣю, що не заложимо рукъ нашихъ и не пожалуемо труду, тяжкого труду для товариства, щобъ оно прийшло до своеи хаты. А въ „своѣй хатѣ своя правда и сила и воля" — и у насъ она колись буде. Хата власна для „Зорѣ" потрѣбна не тôлько для истнованя и розвою товариства нашого, але въ тôй хатѣ отворимо колись и бурсу ремѣсничу, потреба котрои у насъ дуже дае ся вôдчувати. Майже кожде бôльше мѣсто наше мае свою бурсу для молодежи шкôльнои, а о бурсѣ ремѣсничôй не думано, тожь задачею нашою буде, наколи Богъ поможе прийти до своеи хаты, дати пристанище ремѣсничôй бурсѣ, котра була бы розсадникомъ доброго та розумного ремѣсництва. Отже предкладаю справу будовы дому для „Зорѣ" и бурсы ремѣсничои пôдъ дискусію, а ваше рѣшене нинѣшне предложу выдѣлови товариства на найблизшôмъ въ тôй цѣли маючôмъ скликати ся засѣданю.

Въ дискусіи надъ сею справою забравъ голосъ радный мѣста п. Михайло Сембратовичь. Бесѣдникъ доказувавъ, що такій институтъ якъ „Народный Дômъ", на котрый складавъ ся весь народъ рускій, повиненъ, ба навѣть обовязаный такимъ товариствамъ, якъ „Зоря", подати сильнѣйшу помôчь якъ дотеперь. Бесѣдникъ добачувавъ въ такôмъ поступованю „Народ. Дому" явну неприхильнôсть для товариства, але радивъ не тратити надѣѣ и не братись до будовы власного дому, бо на то нема грошей. Ему вôдповѣвъ п. Нагôрный, що „Народ. Домови" належить ся вдячнôсть и за то, що дававъ доси льокаль; теперь каже сей институтъ, що не мае вôдповѣдного льокалю для „Зорѣ", бо всѣ занятѝ льокаторами. Однакожь упôмненя лякають „Зорю", щобы она не знайшлась леда хвиля на улици. По промовахъ пп.: Врецьоны, дра Костя Левицкого, Пиндюка и другихъ, ухвалено одноголосно взятись до будовы власного дому и въ тôй цѣли выбрано комисію до помочи выдѣлови товариства.

До тои комисіѣ увойшли пп.: Григорій Врецьона, Михайло Сембратовичь, Кароль Сухоровскій, Теодоръ Борисевичь, Іосифъ Пиндюкъ, Михайло Павлишакъ, Левъ Кочоровскій и Андрей Кобѣльникъ. Наконецъ субскрибовано, а въ части и зложено на будову дому для „Зорѣ" 660 зр. Списъ субскрибентôвъ подамо въ слѣдуючôмъ числѣ.

# Перегляд политичный.

О ситуаціи парляментарнôй доносять зъ Вѣдня до Czas-у: Всякѝ вѣсти о комбінаціяхъ що до утвореня бôльшости парляментарнои треба принимати зъ найбôльшою осторожностію. Фактомъ есть, що доси не ведено въ жаднымъ проводиремъ партіѣ нѣякихъ переговорôвъ.

У Вѣдни удержуесь упорно поголоска, що правительство займае ся дуже пильно справою заведеня двολѣтнои службы у войску на той ладъ, якъ проектуе ся въ Нѣмеччинѣ. Кажуть, що правительство працюе вже надъ выготовленемъ дотычного проекту.

Доходы зъ привозу товарôвъ на зелѣзницяхъ державныхъ за часъ вôдъ 1 сѣчня до 1 падолиста с. р. выказують въ порôвнаню зъ тымъ самымъ часомъ минувшого року знижку въ сумѣ 4,376.340 зр.

---

Сенатъ француский призволивъ выдати судови пять своихъ членôвъ скомпромітованыхъ въ справѣ панамскôй. Пôсля вѣстей

---

Рѣдше допускають ся мужчины убійствъ зъ пристрасти. Месть и зависть бувають и у нихъ такожь головными моторами убійства; рѣдше охота позбути ся особы, котра стоить имъ въ якій небудь спосôбъ на перешкодѣ, але тогды дѣе ся убійство безперечно завсѣгды въ повною свѣдомостію. Найчастѣйше допускае ся мужчина убійства въ наслѣдокъ злочину противъ моральности, котрый знову бувае наслѣдкомъ похоти тѣлеснои. Щобы не вертати вôдтакъ знову до убійствъ, то скажемо тутъ кôлька слôвъ про злочины противъ моральности. Суть то може найпоганѣйшѝ злочины, якихъ чоловѣкъ допускае ся, а попри то и найбôльше загадочнѝ, бо въ нихъ проявляе ся звѣрска натура чоловѣка въ найбôльшôй силѣ. Тутъ вже дѣйстно годѣ рѣшати, чи чоловѣкъ допускае ся ихъ зъ повною свѣдомостію злого, чи въ приступѣ якогось дуру, якоись хвилевои здичѣлости. Злочинець зъ однои стороны придумуе, здаесь, зъ повною свѣдомостію и повнымъ спокоемъ всѣлякѝ способы, щобы пôдбити свою жертву, зъ другои же стороны якъ лютый звѣрь кидаесь на свою жертву и нѣякій опôръ не въ силѣ его опамятати и спинити его пристрасть. Допустившись сего злочину, допускаесь дуже часто безпосередно другого, ще страшнѣйшого и стаесь убійникомъ. Убійниками зъ пристрасти бувають по найбôльшôй части люде найгôршои сорты, неразъ по кôлька разôвъ вже каранѝ злочинцѣ. Були выпадки, що такихъ убійствъ допускали ся люде, котрѝ вже въ дуже молодôмъ вѣцѣ, бо ще майже дѣтьми, брали участь въ инышихъ убійствахъ.

Годѣ намъ тутъ дальше розбирати всѣлякѝ иншѝ роды убійствъ; наведемо тутъ хиба ще то, що каже Льомброзо про політичнѝ убійства. Сей италіяньскій ученый доказуе въ своихъ найновѣйшихъ розслѣдахъ, що дуже богато т. зв. соціяльныхъ ворохобникôвъ, комунардôвъ, анархістôвъ и проводирôвъ въ ворохобняхъ показали ся при антропольоґічныхъ и психіятричныхъ розслѣдахъ яко люде здеґенерованѝ и що значный процентъ зъ нихъ були люде выразно несповна розуму, або зôйшли поволи зъ розуму. Того рода нещасливѝ або дôстають манію великихъ людей, або коли дôрвуть ся на хвилю до власти стають ся тиранами. Коли ихъ вôддати до дому божевôльныхъ, то имъ здае ся, що то имъ зробило ся изъ зависти або изъ страху передъ ихъ великимъ талантомъ и они жиють заедно дальше въ своихъ идеяхъ чекаючи часу, коли они здѣйснять ся. Того рода люде пôдбурюють одныхъ противъ другихъ, выкликують ненависть мѣжь поодинокими верствами суспôльности, ненависть расову, пôдривають ладъ суспôльный а вкôнци беруть ся до замахôвъ дінамітовыхъ и убивають верховникôвъ державы не зважаючи на то, що убивши верховника не змѣнять ще тымъ ладу суспôльного. Політичнѝ убійники бувають дѣйстно люде зъ пороками, нарванѝ и забитѝ головы. Подôбно высказуесь и другій ученый Крафъ Ебінґъ, котрый каже: „Въ исторіи якъ и въ теперѣшности стрѣчаемо масами людей, котрѝ, невдоволенѝ ладомъ суспôльнымъ, думають, що они призначенѝ до того, щобы свѣтъ направляти, або ставити щось нового на мѣсце старого. Богато зъ тыхъ ненормальныхъ людей остають ся черезъ цѣле жите на ступени ненормальныхъ поправлячѣвъ свѣта и політичныхъ проектовичѣвъ але той ступень есть лишь початкомъ тяжкои, невылѣчимои недуги духовои. Дуже легко може стати ся, що такѝ люде за намовою другихъ, або пôдъ впливомъ ворухливыхъ часôвъ стратять послѣдну крыхту розваги. Тогды пре ихъ щось выступати чинно въ дусѣ своихъ идей. Они выступають въ роли народныхъ бесѣдникôвъ, проводирôвъ ворохобнѣ, яко основателѣ партій політичныхъ, сектъ, и роблять себе и другихъ нещасливыми. Замѣтна то — каже згаданый ученый — що такѝ трибуны народнѝ, демаґоґи и бурителѣ въ часахъ великого роздразненя умôвъ потягають за собою цѣлѝ масы народу, приеднують ихъ собѣ своею краснорѣчивостію, оріґінальностію и ексцентричностію та можуть ихъ розпалити своимъ божевôльнымъ фанатизмомъ.

Якъ дуже мають згаданѝ ученѝ рацію, се видимо ажь надто добре въ нашихъ часахъ, ажь надто богато маемо доказôвъ того. Всѣ тѝ россійскѝ нігілісты всѣлякого рода, всѣ францускѝ комунарды и анархісты, всѣлякого рода ярѝ радикалы, не були и не суть нѣчимъ иншимъ, якъ лишь людьми слабыми на умѣ. На богато зъ нихъ сконстатовано, що то не були люде и безъ порокôвъ;

французскихъ ґазетъ постановлено арештувати также бувшого директора поліціѣ Андріе, котрый, якъ кажуть, держить всѣ нитки панамскои справы въ своихъ рукахъ. Андріе заявивъ одному изъ редакторôвъ ґазеты Globe, що его хотять арештувати нѣбы то за участь въ заговорѣ социялистичнôмъ або булянжистôвскôмъ. Вôнъ вже зробивъ, що потреба, щобы публика довѣдалась правды, за що его арештовано. Кажуть, що вôнъ уповажнивъ одну ґазету оголосити, наколибъ его арештовано, имя высокопоставленого чоловѣка, скомпромітованого въ справѣ панамскôй, о котрôмъ доси ще нѣхто не знае. — Siècle доказуе, що у Франціи истнуе заговôръ буляижистôвскій, опираючій ся на тыхъ самыхъ пôдставахъ, що и въ 1888 р.

---

Болгарска „Свобода“ оголошуе новû документы зъ тайного архіва россійского посольства въ Букарештѣ, зъ котрыхъ, о скôлько они суть автентичнû, выходить, що въ 1887 р. ставивъ ґр. Игнатевъ безъ вѣдомости царя свою кандитатуру на престолъ болгарскій. Заходы тû не мали въ Болгаріи нѣ найменшого успѣху.

# Новинки.

*Львôвъ дня 26 грудня.*

— **Ц. к. краєва Рада шкôльна** именувала управителями двоклясовыхъ шкôлъ народныхъ: Матѣя Кичуру въ Ляшкахъ, Осипа Свѣтальского въ Ловцяхъ, Павла Мончиньского въ Островѣ, Ивана Прибиловича въ Рокôтници, Альбина Скочиньского въ Тучапахъ, Едварда Микулиньского въ Княжу, Юліяна Гаврисевича въ Ожидовѣ, Луку Чабака въ Гуряи, Григорія Илюка въ Синеводску выжнôмъ, Вінкентія Хшановского въ Дѣдушицяхъ великихъ, Ивана Любковича въ Гнильчу и Семена Харука въ Ражôвци. Дальше именувала о. Петра Погорецкого гр. кат. катехитомъ въ 6 клясовôй школѣ женьской въ Дрогобичи, Василя Бойчука учителемъ народнои школы въ Пышкôвцяхъ, Осипа Стясного въ Острôй, Осипа Вількошевского въ Доброполи, Ивана Миштича въ Куйдановѣ, Ивана Косятого въ Злоцкôмъ, Василя Храпливого въ Ворволинцяхъ, Клементину Моссочі ст. учителькою въ мѣстѣ Тлустôмъ и Семена Юркевича суплентомъ реальнои школы у Львовѣ. Потвердила у званю учительскôмъ о. Мих. Новицкого въ ґимназіи въ Новôмъ Санчи; признала пятилѣтє професорови рускои ґимназіѣ у Львовѣ Иванови Ружицкому и рѣшила перемѣнити на двоклясовû школы вôдъ 1 лютого 1893 р. школы въ Лютовискахъ, въ повѣтѣ лѣскôмъ, и въ Ракôвци, въ повѣтѣ городеньскôмъ.

— **Адміністраторомъ руского народного театру** заименувавъ выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ п. Юліяна Виницкого.

— **Загальнû зборы членовъ філіѣ „Руского Товариства педаґоґічного въ Щирци** вôдбудуть ся дня 1 сѣчня 1893 въ сали засѣданъ рады громадскои въ Щирци о годинѣ 2-ôй въ полудня. Порядокъ денный слѣдуючій: 1) Вступне слово; 2) вôдчитане протоколу въ послѣдныхъ загальныхъ зборôвъ; 3) справоздане выдѣлу зъ его дѣяльности за часъ минувшій; 4) справоздане касове; 5) якû суть прикметы доброго учителя? (вôдчитъ); 6) внесеня членôвъ.

— **Торги въ Соколовѣ.** Намѣстництво позволило громадѣ мѣсточка Соколôвъ, въ повѣтѣ стрыйскôмъ, вôдбувати у себе чотири торги въ роцѣ, а то 6 цвѣтня, 5 червня, 18 серпня и 3 грудня.

— **Жертва морозу.** Дня 7 грудня с. р. вертавъ Гнатъ Зволеньскій зъ громады Яцьмѣрь въ Сянôцкôмъ до Беска и въ дорозѣ замерзъ. На другій день найшли его неживымъ.

— **Огнѣ.** Въ Лановичахъ, въ повѣтѣ самбôрскôмъ, згорѣли дня 11 грудня с. р. три лихû загороды жидôвскûй вартости 578 зр. Тому що два погорѣльцѣ були обезпеченû, оденъ на 300 зр. а другий на 400 зр., то пôдозрѣвають ихъ, що они самû пôдпалили свои домы. — Дня 17 с. м. по пôвночи выбухъ огонь въ громадѣ Нежуховѣ, въ стрыйскôмъ повѣтѣ, и спаливъ два домы и чотири стодолы, власнôсть пяти господарѣвъ. Шкода выносить около 1.700 зр., а була обезпечена лише на 600 зр. Причина огню незнана. — Въ Турѣ великôй наробивъ огонь дня 2 с. м. на 5.530 зр. шкоды. Погорѣвъ Абрумъ Вайденфельдъ, бо въ его стайни занявъ ся огонь, а крôмъ него ще пять иншихъ господарѣвъ. Причиною була мабуть неосторожнôсть зъ папѣросами.

— **Процесъ противъ адміністраціѣ державнои.** Предприємцѣ, що колись будували зелѣзницю, котра иде зъ Гусятина на Станиславôвъ, Стрый и т. д., т. зв. зелѣзницю трансверзальну, а то: бар. Кароль Шварцъ, Левенфельдъ, Кваверъ и Ґросъ, запôзвали адміністрацію державну до вѣденьского суду краєвого и домагають ся вôдъ державы додатковои заплаты въ сумѣ 10,480.000 зр. Позываючû доказують, що они, будуючи трансверзальну зелѣзницю, выконали такû роботы, на котрû въ умовѣ зъ правительствомъ не згодили ся, а крôмъ того належить ся имъ заплата ще и за тû роботы, якû они выконали по колявдаціи сеи зелѣзницѣ. Формально запôзвали они долѣшно-австрійску прокураторію фінансову, котра теперь буде мусѣла за то вôдповѣдати, очевидно, порозумѣвшись насамперед зъ дотычнымъ міністерствомъ. При сѣй нагодѣ можна бы тымъ панамъ предприємцямъ нагадати тû закруты, горы, та спады, якими они повели згадану зелѣзницю, що ажь страшно ѣхати нею.

— **Нещасливû пригоды.** Въ ночи на день 23 с. м. найдено въ Коломыи, саме побôчь дворця зелѣзницѣ въ напрямѣ якъ до Черновець, тѣло рекрута зъ 95 го полку пѣхоты, 15 комп., котрого переѣхавъ поѣздъ зелѣзничій — котрый поѣздъ, не знати — и роздеръ на кусьнѣ. Тои самои ночи упавъ на стаціи въ Снятинѣ кондукторъ Альбинъ Вилькôзскій, лѣтъ 55, батько 3 дѣтей, межи т. зв. пуфферы, котрû его роздушили. Нещасливый ще жие.

— **Зъ Золочѣвского повѣта** пишуть намъ: Дня 18 с. м. ишовъ жидъ Савло Цикоріє вô Шпиклосъ до Майдану гологôрского. Пôдъ Майданомъ є лѣсъ, а въ тôмъ лѣсѣ шопа Павла Захарчука зъ Ляцкого малого. Попôдъ тую шопу переходивъ Цикоріє; вôнъ заглянувъ до неи и побачивъ зовсѣмъ нагого трупа якоись жѣнки. О тôмъ повѣдомивъ вôнъ сейчасъ вôйта въ Майданѣ, а слѣдство переведене сейчасъ вôйтомъ и жандармерією наводить на думку, що жѣнку тую хтось убивъ. Однакъ дотеперь ще не можна було выслѣдити, хто она и хто єѣ убивъ. Ся пригода выкликала въ Майданѣ велику сензацію и всякû поголоски.

— **Яке ѣхало, таке здыбало.** Минувшого тыжня арештовано у Вѣдни купцѣвъ Дувида и Озію Кіммелѣвъ, що торгували одежею, за то, що они вытуманили вôдъ купцѣвъ въ Ню-Йорку и Вѣдни то на товары, то на векслѣ бôльше якъ 50.000 зр., а въ послѣдныхъ дняхъ вôдложили на бôкъ 4.000 зр. и хотѣли зъ тою сумою утечи черезъ Брему до Америки. Коли у Дувида Кіммеля комісарь поліціѣ робивъ ревізію, вынесла жѣнка Дувида потайкомъ якусь пачку и дала єѣ похатници Фрайдѣ Шерцъ, котра була случайно въ кухни и просила єѣ, щобы она ту пачку тымчасомъ сховала у себе. Вечеромъ прийшла жѣнка Дувида до Фрайды и хотѣла ту пачку, въ котрôй було 3.000 зр., назадъ вôдобрати. Фрайда удала нѣбы перепуджену и сказала, що она не знаючи, що въ тôй пачцѣ и зрозумѣвши зле просьбы Кіммельовои, кинула пачку до Дунаю. Кіммельова запôзвала Фрайду до суду, а судъ приказавъ арештувати всю родину Шерцовои, єѣ саму, чоловѣка и двѣ доньки. Одна зъ доньокъ признала ся, що занесла зъ сестрою ту пачку до пивницѣ и тамъ сховала. Комісія поліційна перешукала вôдтакъ цѣлу пивницю, але пачки не знайшла; за нею и слѣдъ пропавъ.

— **Клопôтъ зъ циганами.** Угорске міністерство справъ внутрѣшныхъ доси не знає кôлько, єсть циганôвъ на Угорщинѣ, бо они вѣчно волочать ся, тожь постановлено теперь списати ихъ всѣхъ одного дня т. є. 31 сѣчня 1893 р. въ цѣлôй Угорщинѣ. Того дня мають въ кождôмъ мѣстѣ и селѣ, де лишь знайдуть ся циганы, заразъ ихъ списати и того дня мусять всѣ циганы сидѣти тамъ, де будуть. Колижь бы они хотѣли того дня рушити ся зъ мѣсця, або колибъ за оденъ день не далось бы ся ихъ списати, а они хотѣли ити дальше, то всѣхъ ихъ будуть замыкати до арештôвъ и доти тамъ тримати, доки ажь не переведуть конскрипцію.

— **Бѣдный богачь.** Въ однôмъ зъ лондоньскихъ домôвъ для убогихъ живъ старый вже чоловѣкъ, Шеріданъ, не знаючи нѣчого, що вôнъ єсть міліоновымъ паномъ. Ще въ 1883 р. померла була въ Америцѣ его тѣтка, котра записала єму кругло 6 міліонôвъ, около 3 міліоны готôвкою и звышь 3 міліоны ґрунтомъ. Ажь сими днями удалось одному адвокатови вôдшукати богача и повѣдомити его о его щастю.

— **Поѣздъ зелѣзничій безъ машиніста въ дорозѣ.** Минувшои недѣлѣ лучила ся въ Брукселѣ дивна пригода котра могла дуже легко наробити великого нещастя. Якъ разъ о 4 год. выйшовъ бувъ зелѣзничій поѣздъ въ Шербекъ до дѣльницѣ Леопольда, коли наразъ вылетѣла парова затычка при машинѣ, а пара стала зъ незвычайною силою бухати зъ кôтла льокомотивы. Топникъ страшно перепудивъ ся и, щобы сховати ся вôдъ пары, хотѣвъ кинути ся на помôстъ, але зробивъ то такъ незручно, що перевернувъ машиніста и оба выпали зъ машины на землю. Поѣздъ, въ котрôмъ ѣхало богато людей, поѣхавъ теперь самъ безъ машиніста, переѣхавъ одну стацію и станувъ опôсля щасливо самъ вôдъ себе, бо въ кôтлѣ не стало вже було пары. Перепудженому топникови не стало ся нѣчого, але машиністъ потовкъ ся тяжко.

---

У многихъ зъ нихъ показало ся, що то були люде здеґенерованû наслѣдкомъ похоти тѣлеснои, ба ихъ орґанізмъ нищили навѣть найпоганѣйшû недуги, якû дуже часто бувають наслѣдками тои похоти. Тымъ то и поясняе ся, длячого декотрû зъ тыхъ людей пропаґували т. зв. вôльну любовь — въ чôмъ знаходили самû найбôльшу розкôшь, тымъ хотѣли обдарувати и другихъ! Клясичнû примѣры божеволѣвшихъ на точцѣ політичнôй то Буляиже и Равашоль, кождый въ своѣмъ родѣ. Досыть кинути лишь окомъ на ихъ жите: незвычайнû и анормальнû скоки въ житю першого, простû и політичнû убійства другого дають намъ достаточно доказôвъ на то, що въ ихъ головѣ „не всѣ були дома.“ Оба закôнчили жите ефектовно якъ комедіянты: перший самоубійствомъ на могилѣ своеи любовницѣ, другій зъ рукъката середъ незвычайныхъ мѣръ осторожности судившихъ властей.

Найновѣйшій и бодай чи не найсумнѣйшій примѣръ політичныхъ убійствъ дала намъ сими днями Америка. Въ великихъ фабрикахъ зелѣза Карнеджа въ Гемстедъ въ Пенсільваніи страйкують робôтники вже вôдъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ. А робôтникôвъ єсть тамъ кôлька тысячѣвъ. Що то за величезный страйкъ, можна змѣркувати зъ того, що робôтники, властителѣ и держава стратили доси черезъ него 8 и пôвъ міліона долярôвъ (звышь 21 міліонôвъ зр). Зъ тои сумы припадае 2 и пôвъ міл. на утрачену платню робôтникôвъ, 1 міл. на державу, котра мусѣла выслати войско, а проче стратило товариство фабричне. (Найбôльшу часть, бо 13 и пôвъ міл. долярôвъ мае въ тôмъ товариствѣ Карнеджь). Анѣ робôтники, анѣ товариство не хотѣли анѣ на волосъ вôдступити вôдъ свого. Робôтники страшно завзяли ся и не хотѣли ити до роботы, а фабрика вôдправила страйкуючихъ а принимала другихъ. Зъ того прийшло було мѣжь самыми робôтниками до страшныхъ бійокъ. Кровь лила ся струями, трупы покрывали землю якъ у войнѣ. Фабрика спровадила цѣлû ватаги тайныхъ поліцистôвъ, а правительство мусѣло вкôнци выслати на мѣсце сильнû вôддѣлы войска, щобы разъ зробити бійкамъ конець. Робôтники завзяли ся ще бôльше и котрыйсь зъ нихъ въ своѣй завзятости впавъ на гадку троити тыхъ робôтникôвъ, котрû важились бы приступати до роботы въ фабрицѣ. Робôтникамъ сыпано до стравы отруѣ и тымъ способомъ затроено изъ 4000 робôтникôвъ ажь 2000! Зъ тыхъ померло доси 32, многû ще не здужають, а декотрû вже подужали, хочь черезъ довшій часъ були вже одною ногою въ могилѣ. Правда, що велика часть вины за сû убійства спадае и на самыхъ фабрикантôвъ, алежь яка то страшна лютôсть самыхъ робôтникôвъ троити своихъ товаришѣвъ, котрû брались до роботы, бо мусѣли бы були зъ голоду загибати! На гемстедскихъ робôтникôвъ залнвились заразъ и страйкуючû робôтники въ цегольняхъ въ Ню-Кумберляндъ въ заходнôй Вірджініи и стали троити другихъ тымъ способомъ, що сыпали отруѣ до воды.

(Дальше буде)

## Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

| Вôдходять: | Куреръ | | Особовый | | | Мѣшаный |
|---|---|---|---|---|---|---|
| До Кракова | 3·07 | 10·41 | 5·26 | 11·01 | 7·56 | — |
| „ Пôдволочискъ зъ Пôдв. | 3·10 | — | 10.02 | 10·52 | — | — |
| (зъ голов. двор.) | 2·58 | — | 9·41 | 10·26 | — | — |
| „ Черновець | 6·36 | — | 9·56 | 3·22 | 10·56 | — |
| „ Стрыя | — | — | 6·16 | 10·21 | 7·41 | — |
| „ Белзця | — | — | 9·51 | — | — | — |
| „ Сокаля | — | — | — | — | — | 7·36 |
| „ Зымнои Воды | — | — | 4·36 | — | — | — |

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій



ПЕРША КРАЄВА ФАБРИКА

**Выробôвъ плятированыхъ**

ЯКУБОВСКІЙ и ЯРРА

Краковъ. Львôвъ,

Самовары тульскій и Чай хиньскій.

Направы, золоченя и посрѣблюваня

по цѣнахъ фабричныхъ.

Цѣнники даромъ и франко. — Опаковане безплатно.

12

Цѣс. кор. упривілійована

Рафінерія спірітусу, фабрика руму, лікерôвъ и оцту

**ЮЛІЯ МІКОЛЯША у Львовѣ**

поручає

ратафію и овочѣвку несолодженку

зъ найлѣпшихъ овочѣвъ.

**Складъ для мѣста Львова**

при улици Коперніка ч. 9. 72

Торговля 6

Церковныхъ предметôвъ

и приборôвъ

для всѣхъ обрядôвъ католицкихъ

**Михайла Дымета**

у Львовѣ, въ Ринку

поручає свôй першій и засôбный складъ товарôвъ, служачихъ до заосмотреня церковъ, а именно: орнаты, дальматики, капы, хоругви, фаны, бальдахімы, монстранціи, чаши, пушки, архи, циборіи, лѣхтарѣ, павуки, престолики процесіональній, хресты, жезлы брацкій и т. п.

А въ подрôбности поручає: Рѣзьбы фіґуральній и орнаментальній, образы олѣйній на полотнѣ и блясѣ до найбôльшихъ розмѣрôвъ, желѣзній хресты надгробній и памятній, свѣчки церковній металевій вôдъ 70 до 130 цтм. высокій, теперь по всѣхъ мѣстахъ Европы и Америки уживаній.

Заразомъ поручає:

Двôнки гармонійній строєній на 3 голосы по зр. 7·50 и 10, на 4 голосы зр. 9·50 и 12.

Цѣнники посылаємо на жаданє. На всяке запытанє вôдповѣдь вôдворотною почтою.

**Нове!** **Нове!**

**Безъ конкуренціи!**

**Петраша правдиве франц. кавчукове смаровило** ясне або чорне, єсть найновѣйшимъ и найлучшимъ средствомъ на *обувь, ремѣнѣ, упряжъ, повозы, шкôряній накрывала, сѣдла и т. д.* стають черезъ посмароване *непромакальными, мягкими и тревалыми.* **Знамените смаровило на копыта.** Въ бляшаныхъ пушкахъ по 25, 50, 90 и 1·60 злр. за послѣплатою.

Замовленя до 5 злр. и высше **франко.**

**ANT. PETRAS,** Дроґуерія, хем. тех. лябораторіюмъ въ **Ческôмъ Бродѣ.**

Переаналізоване въ ц. к. хем тех. стація досвѣдній ц. к. Міністерства просвѣты для промыслу шкôръ въ Вѣдни, пôсля гадки въ 11 жовтня 1892, зôстало що до складу свого узнане за **найлѣпше** и найвѣдповѣднѣйше до смарованя всякого обувя и ремѣня. 113

**Изидоръ Воль**

ул. Сикстуска ч. 6. у Львовѣ 107

для Галичины одинокій складъ россійского чаю заложеный въ 1870 р.

Побирає що тыждня свѣжй посылки дуже доброго чаю зъ Москвы и поручає тойже пôсля долученого цѣнника.

Замовленя выконують ся точно и скоро, також за послѣплатою — опакованє франко.

Звертає ся особлившу увагу на три найлучшій сорты К. и С. Попова.

| Цѣнникъ | | ½ кільо | зр. | кр. |
|---|---|---|---|---|
| Kaysor, | знамен. чорн. | | 1 | 60 |
| | " melange | | 1 | 80 |
| Suchong | знаменитый | | 2 | |
| | найлучш.' | | 3 | |
| | melange P. | | 3 | |
| MELANGE, каравановы | | | 4 | |
| Fu-czu-Fu, | Nr. I. | | 3 | 20 |
| | " II. | | 4 | 60 |
| | " III. | | 6 | |
| К. и С. Попова | ½ | р. 60 1 фт. | 2 | 16 |
| | 2 | " — " | 2 | 70 |
| | 2 | " 50 " | 3 | 40 |
| Высѣвки, | знам. пôвъ кільо | | 1 | 60 |
| | ff prima | | 1 | 80 |
| | non plus ultra | | 2 | 50 |

Цѣны знижени

Дра Фридриха Ленґіля

# БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченои, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису выналодця перероблений на бальсамъ, набирає вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлює ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стає свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжує морщины на лици и вôспôвку и надає ему краску молодости; шкôрѣ надає вôнъ бѣлость, делікатность и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усторонює веснѣвки, родимй плямы, червоность носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ въ приписомъ ужитку зр. 1·50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

найлагôднѣйше и для шкôры найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

**ПРИГОТОВЛЕНЄ**

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

Ц. И К. ВОЙСКОВЙ ШКОЛЫ

починая ся въ приватнôй войсковôй приспособляючій школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

Австрійско-угорска

# FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало **намъ** толчокъ, побôльшити его обємъ а то такъ що до **формату** якъ и що до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшнихъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансовй и господарскій обявы обширно и предметово. Всеежь при тôмъ можемо числити, що въ новôй своєй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голосвѣйтій. Попри жертвы, якй на насъ накладає побôльшене обєму, высокôсть предплаты зôстає незмѣнена, така якъ доси, бо мы намагаємо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

*Рôчна предплата за 52 богатй змѣстомъ числа* 1 зр.

**Адміністрація:** Wien, I Wollnerstrasse 11

# Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ — денна продажь 50.000 кг.

Подробляване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ зъ лакôтками, также по цукорняхъ.

Поручає ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера

у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.